

KRIZOVÝ PLÁN SPŠ PŘEROV

školní rok 2024/2025

<u>Škola:</u>	Střední průmyslová škola, Přerov, Havlíčkova 2
Telefon:	581 334 011
Webové stránky školy:	www.sps-prerov.cz
<u>Ředitelka školy:</u>	PhDr. Hana Vyhlídalová
E-mail:	hana.vyhlidalova@sps-prerov.cz
<u>Zástupce ředitelky:</u>	Mgr. Blanka Chytilová
E-mail:	blanka.chytilova@sps-preov.cz
<u>Výchovný poradce:</u>	Mgr. Magda Obadalová
E-mail:	magda.obadalova@sps-prerov.cz
<u>Metodik prevence:</u>	Mgr. Jana Skopalová
Email:	jana.skopalova@sps-prerov.cz
<u>Kariérová poradkyně:</u>	Ing. Zuzana Keclíková
E-mail:	zuzana.keclikova@sps-prerov.cz

Mimořádná událost – zajištění objektu školy z hlediska bezpečnosti zaměstnanců a žáků

Ke vstupu do budovy využívají žáci a zaměstnanci školy hlavní vchod z ulice Havlíčkova. Další vchody jsou řádně zajištěny proti vstupu neoprávněných osob, zároveň jsou však bez omezení použitelné v případě nutnosti úniku – únikový východ. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu ve vrátnici. Provozní zaměstnanec identifikuje cizí osobu, vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy a údaje zapíše do knihy návštěv.

Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

Interní

V případě vzniku jakékoli mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit ředitelce školy nebo nejvýše postavenému zaměstnanci, který je ve škole, popř. v kanceláři školy.

Externí

V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinnost osoby zprávu předat oprávněné osobě. Příjem takových zpráv je zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace vedoucímu zaměstnanci.

Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy byla přijata, kdo ji podával, v kolik hodin byla přijata a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoli papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zveličování apod.

Ředitelka školy nebo nejvýše postavený zaměstnanec na základě vlastního uvážení informuje složky IZS a řídí se jejich pokyny.

Ředitelka přijme okamžité rozhodnutí a prostřednictvím technických prostředků, nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li nutné, nařídí evakuaci objektu. Evakuace se vyhlásí školním rozhlasem. Pokud by došlo k poruše, bude zveřejněna pověřenými osobami nebo mobilními telefony.

Obsahem hlášení nadřízenému orgánu je především:

- datum, hodina
- místo vzniku mimořádné události
- druh, charakter vzniklé události, dosud zjištěné následky mimořádné události, počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných žáků a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření.

Důležitá krizová čísla:

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM: 112

POLICIE ČR: 158

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA: 155

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR: 150

Evakuace osob při vzniku mimořádné události

Vlastní evakuace se řídí pokyny Krizového plánu školy a Požárního evakuačního plánu, popřípadě dle jiné interní a zveřejněné informace.

Evakuované osoby se shromažďují na místě určeném v požárním evakuačním plánu (Smetanova ulice, před budovou Okresního soudu v Přerově). Pokud by došlo k ohrožení vodou apod., budou osoby shromážděny na místě, kde se nepředpokládá dosah vody.

Záchranné práce při vzniku mimořádné události

Vzhledem k tomu, že jsme školským zařízením, je prvotním úkolem zajistit bezpečnost žáků, popřípadě osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace. Z tohoto důvodu není ze strany zaměstnanců prováděn žádný úkon směřujících k záchranným pracím. Vše směřuje k evakuaci a zajištění bezpečnosti svěřených osob. Je-li to možné, provádí dospělá osoba prvotní zásah, to ale za předpokladu, že nemá v péči svěřené osoby, nebo tyto nepředala jinému zaměstnanci, který evakuaci dokončí a doprovodí skupinu na místo určené ke shromáždění. Vlastní organizaci záchranných prací organizačně zajišťuje ředitelka školy, která spolupracuje s jednotkami IZS.

Příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádné události

Zaměstnanci jsou seznamováni s pokyny pro chování při mimořádných událostech. Tyto informace jsou součástí pravidelného školení BOZP a PO. Žákům jsou informace předávány při zahájení nového školního roku a průběžně v rámci výuky a sledování aktuálních událostí. Tématiku zařazují vyučující do jednotlivých předmětů.

Možné případy mimořádných událostí:

1. Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

Ke vstupu do budovy je využíván pouze hlavní vchod z ulice Havlíčkova. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu ve vrátnici. Provozní zaměstnanec identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy. Vstup do školní budovy je povolen výhradně zaměstnancům, žákům školy a jejich zákonným zástupcům. Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze za trvalého doprovodu zaměstnance školy a po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby v kanceláři školy.

Způsob zabezpečení školy:

- a) kontrola hlavního vchodu provozním zaměstnancem konajícím službu ve vrátnici
- b) dohled nad žáky dle rozpisu
- c) uzamčené dveře dalších vstupů do školy
- d) zaměstnanci školy mají zakázáno vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu. Tuto musí zastavit, zjistit důvod její návštěvy a informovat nadřízenou osobu
- e) na začátku i v průběhu školního roku jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu a o způsobu, jak se zachovat
- f) střežení budovy elektronickým zabezpečovacím systémem mimo dobu školního vyučování

Pokud dojde i přesto k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – ředitelce školy, event. osobě, která je pověřena jejím zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.

Aktivní útočník

Aktivním útočníkem se označuje osoba, která z různých důvodů má potřebu ublížit lidem ve svém okolí. Jeho útok přichází nečekaně a je většinou velmi brutální.

Poznatky a zkušenosti získané z dosud známých útoků:

- akce je naplánovaná
- cílem je zabít nebo zranit co nejvíce lidí v krátkém čase
- místem útoku bývá prostor s velkou hustotou lidí
- výběr obětí je náhodný
- různí útočníci volí různé druhy zbraní
- útok trvá cca 15 min
- útočník se obvykle nechce dostat do střetu s policií

Reakce v případě útoku

- Uteč! Dostaň se z dosahu útočníka, je nutné myslet na ochranu zdraví a života
- Zamkni se! (zabarikáduj, znemožni nebo zkomplikuj vstup)
- Vypni techniku v učebně (PC, dataprojektory) ticho je důležité
- Zapni tichý režim mobilů (přístroj nevypínej)
- Varuj ostatní (mobil rozhlas)
- Volej tísňovou linku 158, oznam, kde jsi a co se děje
- Zkus zklidnit ostatní v místnosti
- Nereaguj na osoby za dveřmi (možná lest)
- Vyčkej příchodu policie, dbej jejich pokynů, nepleť se do cesty
- Braň se – v případě, že jsi učinil všechny výše popsané kroky a útočník se k tobě přesto dostal – udělej vše pro svou ochranu

2. Teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby

Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou telefonátu, je třeba zapsat znění o umístění a druhu výbušniny. Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou písemnosti či elektronickou formou, písemnost uschováme k dalšímu šetření.

Postup:

- nahlásit událost na linku IZS - 112 nebo HZS – 150 nebo Policie ČR – 158
- pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci, evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán
- podezřelého předmětu se nedotýkat
- dodržovat pokyny bezpečnostních složek

3. Teroristický čin – obdržení podezřelé zásilky

Jak poznat podezřelou zásilku:

- neočekávaná zásilka od neznámého odesilatele
- výhružný text na zásilce
- zapáchající zásilka
- zásilka, u které po otevření zjistíme, že obsahuje prášek nebo podezřelý předmět

Postup:

- s podezřelou zásilkou netřepat ani nevyprazdňovat její obsah
- opustit místnost, umýt se vodou a mýdlem a událost ohlásit na linku HZS – 150 nebo na linku policie ČR – 158
- pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci - evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán
- pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci - evakuace bude provedena stejným způsobem jako při požáru – požární evakuační plán
- před zavoláním na tísňovou linku, je třeba zvážit skutečnosti, které vedou k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku.

4. Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických haváriích

Každý zaměstnanec, který zpozoruje havárii s únikem nebezpečných látek, je povinen neprodleně nahlásit toto zjištění na ohlašovně, pověřenému zaměstnanci, nebo na linku HZS 150. Pokud havárii únikem nebezpečných látek zpozoruje žák, nahlásí událost nejbližšímu zaměstnanci školy, který zajistí ohlášení na ohlašovně nebo ředitele školy nebo na linku HZS – 150.

Hlavní zásady:

- nepřibližovat se k místu havárie
- provést ukrytí dle pokynů
- uzavřít a utěsnit dveře, okna a jiné otvory
- vypnout ventilaci
- sledovat informace v rozhlase, televizi a místním rozhlase
- budovu školy opustit jen na pokyn

V případě radiální havárie navíc:

- Připravit si prostředky improvizované ochrany - ochrana dýchacích cest – vodou navlhčené roušky (kapesník, ručník apod.), ochrana hlavy – čepice, klobouk, šála tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka chránila též čelo, uši a krk, povrch těla chránit kombinézou, kalhotami, pláštěm nebo pláštěnkou, ochrana rukou – rukavicemi, igelitovým sáčkem, nebo omotat kusem látky, nohy chránit vysokými botami
- Připravit si evakuační zavazadlo
- Jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany převzít a použít až na základě veřejné výzvy

5. Sesuvy půdy, atmosférické poruchy, zemětřesení

Hlavní zásady:

- sledovat aktuální informace o počasí
- zjistit rozsah havárie
- poskytnutí 1. pomoci
- evakuace z ohroženého místa, dodržovat pokyny záchranářů

6. Náplň praktického cvičení

- Prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasicích přístrojů
- Únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy
- Činnost učitele, žáků a požární hlídky při vzniku požáru ve škole
- Obsah a použití evakuačního zavazadla
- Prostředky improvizované ochrany osob
- Praktické chování v úkrytu (sklepní prostory)
- Praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek
- Poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených)

Krizový plán školy – strategie postupu řešení v případě zjištění rizikového chování na SPŠ – co dělat v případě, že nastane následující problém:

Dojde-li k porušení školního řádu týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy nebo výskytu jiných sociálně patologických jevů (šikana, záškoláctví, rizikové sporty) bude postupováno dle školního řádu a Metodického pokynu MŠMT ČR č.j.: 21291/2010-28 takto:

1. Individuální pohovor se žákem – dle konkrétní situace – třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, ředitel – zápis
2. Podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
3. Doporučení a zprostředkování kontaktu s odborníky
4. V případě nezájmu rodičů kontaktování příslušného odboru
5. V případě dealerství oznámit Policii ČR

Krizový plán školy – postup při vzniku problémů v oblasti zneužívání návykových látek

1. U žáka byly nalezeny nelegální drogy

- 1) Učitel odebere za přítomnosti svědka látku a uloží ji na bezpečné místo (sejf) s písemným záznamem o případu.
- 2) Oznáme tuto skutečnost řediteli školy.
- 3) Učitel není dovoleno provádět bez svolení žáka šetření. To je oprávnění Policie ČR u osob podezřelých ze zneužívání drog.
- 4) Ředitel školy informuje žáka a rozhodne, zda je nutné postoupit případ policii.
- 5) Ředitel školy rozhodne o potrestání žáka a informuje prostřednictvím TU rodiče žáka.

2. Na půdě školy je nalezen žák pod vlivem drog nebo alkoholu

- 1) Učitel, který nalezne žáka s uvedenými příznaky, zajistí žákovi bezpečnost, kontaktuje rodiče, případně zdravotnické zařízení.
- 2) Učitel okamžitě nahlásí případ řediteli školy.
- 3) Učitel provede ve spolupráci s výchovným poradcem a metodikem prevence zápis o daném případě.
- 4) Ředitel školy informuje rodiče žáka a rozhodne, zda je nutné postoupit případ policii z důvodu zneužívání a distribuce drog.
- 5) Po návratu žáka do školy provede ŠMP pohovor se žákem, případně doporučí návštěvu odborníka.

3. Žák se svěří s tím, že užívá drogy

- 1) Učitel nabídne radu, obrátí se na ŠMP, případně doporučí žákovi odborníka.
- 2) Pokud jde o nezletilého žáka, je nutné kontaktovat rodiče.

4. Na půdě školy byly nalezeny drogy

- 1) Nálezce z řad učitelů drogy bezpečně uloží.
- 2) Provede záznam o případu za přítomnosti svědka.
- 3) Informuje ředitele školy nebo jeho zástupce.
- 4) Ředitel školy, zástupce kontaktuje Policii ČR.

5. Žák je přistižen při prodeji drog

- 1) Pedagog či jiný pracovník školy odebere látku, uloží na bezpečné místo, zapíše záznam.
- 2) Pedagog či jiný pracovník školy kontaktuje ŠMP, kontaktuje žáka, provede zápis o pohovoru.
- 3) Pedagog či jiný pracovník školy vše oznámí řediteli školy.
- 4) Ředitel školy kontaktuje Policii ČR z důvodu porušení §217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy mládeže) a prostřednictvím TU situaci oznámí rodičům žáka.

5) Ředitel školy rozhodne o případném potrestání žáka a prostřednictvím TU informuje rodiče žáka.

Krizový plán školy v případě neomluvené absence či zvýšené omluvené absence žáků

1. Dobu a způsob uvolnění žáka z vyučování stanoví školní řád.
2. Školní docházku eviduje TU prostřednictvím programu Bakalář a elektronické TK.
3. Na prevenci záškoláctví se podílí TU, výchovný poradce, učitel, školní metodik prevence.

Součástí prevence je: pravidelná dokumentace o absenci žáka, součinnost se zákonnými zástupci žáka, výchovné pohovory se žákem. Vlastní postup evidování absence je součástí školního řádu.

Krizový plán školy v případě šikanování

se opírá o uvedené právní dokumenty:

- Zákon č.56/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), řeší práva a povinnosti školy, žáků a studentů a jejich zákonných zástupců
- Zákon č. 94/1963 Sb., zákon o rodině, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje některé odstavce, které se týkají vztahů rodičů a dětí, odpovědnosti rodičů a výchovných opatření
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, se zabývá problémy dětí, které jsou nějakým způsobem ohrožené
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 140/1961, ve znění pozdějších předpisů
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. č. j. 224 246/2008-50 ze dne 3.12.2008

Intervenční místa pro okamžitou pomoc při výskytu šikany

celostátní okamžité poradenství "co dělat" - pro školy (učitel, ředitel) i veřejnost (děti, rodiče) – zřízený e-mail: prevence@msmt.cz

Krizový plán školy v oblasti hazardních her

Platná legislativa:

Národní strategie protidrogové politiky a Akční plán pro oblast hazardního hraní

Dne 15. prosince 2014 byla vládou schválena usnesením č. 1060 revize Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018 (Národní strategie 2010-2018), která do protidrogové politiky ČR integrovala problematiku hazardního hraní.

Cíle strategie:

- snížit míru hazardního hraní mezi dětmi a mládeží,
- snížit míru problémového hráčství,
- snížit potenciální rizika spojená s problémovým hráčstvím pro jedince a společnost,
- posílit zákonnou regulaci hazardního hraní.

Zákonná regulace na národní úrovni:

- Vyhláška š. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Úmluva o právech dítěte 104/1991 Sb.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí a mládeže
- Základní zákonný rámec pro provozování hazardních her v ČR poskytuje zákon č. 202/1990 Sb. (tzv. loterijní zákon). Novela zákona bude platná od 1. ledna 2017
- Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. Platný od 1. ledna 2017

Jako **hazardní hraní** či **hráčství** lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice (peníze nebo jinou hodnotu) s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku. Součástí tohoto chování je představa rychlého získání peněz nebo jiných hmotných výher a nastavení pravidel hazardních her tak, že jsou z dlouhodobého hlediska nevýhodné pro sázející a vytvářejí bludný kruh. Ti, kteří hrají, získávají patologickou závislost na hře. S tím přichází a rostou finanční problémy, které se hráči snaží vyřešit další účastí na hře. To s sebou přináší širokou škálu dalších rizik.

Poměrně novým a častým jevem u mladých lidí je **on-line hazardní hra**. Jedná se o službu spojenou s peněžitým vkladem do hazardní hry, loterie nebo sázky, která je poskytována na dálku, elektronickou cestou a na individuální žádost příjemce služeb (Evropská komise, 2011). Jde tedy o hraní prostřednictvím internetu pomocí počítače, tabletu, mobilního telefonu či digitální televize. On-line hraní je nebezpečné zejména proto, že může být provozováno dlouhou dobu velmi skrytě, je takřka všude dostupné, manipuluje se pouze s virtuálními penězi. Dalším rizikem je pouze formální kontrola minimálního věku 18 let (například kliknutí na prohlášení typu: „Ano, je mi více než 18 let“).

Hazardní hra v prostorách školy a v jejím okolí se netoleruje.

Škola může zamezit zejména on-line hazardním aktivitám tím, že účinně blokuje hazardní servery na své internetové síti (počítačové učebny, wifi).

(zdroj: www.poradenskecentrum.cz)

Postup školy v oblasti hazardních her

1. nezletilý žák

- informovat rodiče při osobním setkání (třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence)
- pokud rodiče odmítají spolupracovat se školou, škola je oprávněna vyzoomět pracovníka OSPODu.
- Pokud má učitel důvodné podezření, že byl v souvislosti s hazardním hraním spáchán trestný čin, krádež, ublížení na zdraví, informuje o této skutečnosti ředitele školy. O této situaci vyhotovuje písemný záznam. Škola se v tomto případě obrací na orgány činné v trestním řízení, tj. na Policii ČR.

2. zletilý žák

- informovat o této situaci rodiče, i když se jedná o zletilého žáka. Zletilé žáky nechat předem podepsat prohlášení, že souhlasí, aby škola podávala rodičům veškeré informace týkající se prospěchu i chování

Ve školním řádu je zakotven požadavek zákazu hraní hazardních her.

Prevenčí rizikového chování žáků se věnuje „*Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních*“ (č. j. 21291/2010-28)

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Problematikou řešení projevů šikany na školách se zabývá „*Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních*“ (č. j. MSMT- 22294/2013-1)

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Řešení situací komplikovaného chování žáků se zabývá dále materiál MŠMT s názvem „*Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách*“

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vyuziti-pravnich-opatreni-pri-reseni-problemoveho-chovani>

Krizový plán řešení šikany – konkrétní doporučení

Odhalení šikany bývá někdy velmi obtížné i pro zkušeného pedagoga. Nejzávažnější negativní roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí "solidarity" agresorů i postižených.

Pro vyšetřování šikany lze doporučit strategii prováděnou v těchto pěti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

Při výbuchu brutálního skupinového násilí vůči oběti, tzv. "školního lynčování" je nutný následující postup:

1. Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

Účastní-li se šikanování většina problémové skupiny, nebo jsou-li normy agresorů skupinou akceptovány, doporučuje se, aby šetření vedl odborník-specialista na problematiku šikanování (z pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, diagnostického ústavu, krizového centra apod.)

Preventivní opatření:

systemově změnit a podpořit kvalitu a aplikaci třídnických hodin ve školách

- potenciál třídnických hodin pro cílené budování zdravých vztahů v kolektivu třídy využít v maximální míře,
- definovat cíle TH a odpovědnost TU za diagnostiku a budování zdravých vztahů v třídním kolektivu. Vytvořit metodickou podporu TU ve vedení TH.

Výchovná opatření:

Pro potrestání agresorů lze užít následující běžná výchovná opatření:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, podmíněné vyloučení a vyloučení ze studia na střední škole.
- Snížení známky z chování.
- Převedení do jiné třídy, pracovní či výchovné skupiny.

Jako významná výstraha a trest za projevy šikany ze strany konkrétních žáků nebo studentů přichází v **úvalu podmíněné vyloučení žáka podle § 31 zákona č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), které však není možné udělit žákovi, který nesplnil povinnou školní docházku.

Proces vyloučení žáka pak bude spočívat v následujících krocích:

- oznámení zahájení řízení o vyloučení žáka účastníkovi nebo zákonným zástupcům,
- výzva k vyjádření se k podkladům rozhodnutí s určením lhůty k vyjádření (pokud jsou všechny podklady k rozhodnutí již k dispozici tak je možné tento úkon spojit s předešlým oznámením),
- rozhodnutí ve věci vyloučení včetně rozhodnutí o odkladném účinku,
- doručení rozhodnutí účastníkovi řízení nebo zákonným zástupcům.

V naprosto výjimečných případech při selhání všech preventivních a kázeňských mechanismů a přetrvávajících nezvladatelných projevů agresivního chování žáka, který se pohybuje v prostředí školy, by bylo možné uvažovat a použití správního institutu „předběžného opatření“ podle § 61 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. V jednotlivém případě se však musí vyhodnotit, zda je situace natolik závažná, že není možné uplatnit jiná opatření, která do doby rozhodnutí o vyloučení znemožní agresivní projevy žáka.

V mimořádných případech se užijí další opatření:

Vyrozumění policejního orgánu, došlo-li k závažnějšímu případu šikanování. Při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu přestupku nebo trestného činu, je ředitel školy nebo školského zařízení povinen oznámit tuto skutečnost Policii ČR.

Oběti šikanování se doporučuje nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského pracoviště.

Spolupráce školy s rodiči žáků

Při podezření na šikanování žáka je nezbytná spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Nelze však předpokládat, že rodiče budou vždy hodnotit situaci objektivně, proto se doporučuje upozornit je na to, aby si všimli možných příznaků šikany a nabídnout jim pomoc. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací. Pokud se rodiče setkají s příznaky šikanování (viz příloha č. 1), měli by se poradit s třídním učitelem, školním metodikem prevence, ředitelem školy, popř. psychologem, etopedem nebo jiným specialistou.

Spolupráce školy se specializovanými a ostatními institucemi

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, výchovného poradce nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány, a to zejména ve zdravotnictví s pediatry, odbornými lékaři, psychiatrickou péčí, v oblasti soudnictví se soudci, obhájci a žalobci (také využívání alternativních trestů), v oblasti sociální péče s oddělením péče o rodinu a děti,

s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou).

Školy a školská zařízení jsou povinny bez zbytečného odkladu oznámit orgánu sociálně právní ochrany skutečnosti, které ohrožují žáka (svěřence), nebo že žák (svěřenec) spáchal trestný čin, popř. opakovaně páchá přestupky

Program proti šikanování – krizový plán (zpracováno na základě Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. 21149/2016)

Škola má jednoznačnou odpovědnost za žáky. Je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování.

Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR.
- dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí.
- škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo.

Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

Pro vyšetřování šikany je třeba postupovat následovně:

- **Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu** (Kolář, 2011)
 1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany,
 2. rozhovor s informátory a oběťmi,
 3. nalezení vhodných svědků,
 4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory),
 5. ochrana oběti,
 6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:

- a. rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření),
 - b. rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku),
7. realizace vhodné metody:
 - a. metoda usmíření,
 - b. metoda vnějšího nátlaku (výchovní pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči),
 8. třídní hodina:
 - a. efekt metody usmíření,
 - b. oznámení potrestání agresorů,
 9. rozhovor s rodiči oběti,
 10. třídní schůzka,
 11. práce s celou třídou.

• **Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování** (Kolář, 2011)

1. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany,
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

2. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy,
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi,
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře),
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům.

3. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory,
8. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků,
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky,
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).

4. Léčba

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Škola má k dispozici pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření:

- napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; podmíněné vyloučení a vyloučení ze školy – viz školní řád,
- snížení známky z chování,

- převedení do jiné třídy (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek),
- škola umožní agresorovi individuální výchovný plán.

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod.

KRIZOVÝ PLÁN PRO PŘÍPAD ŠIKANY UČITELE ŽÁKEM

1. Přímý ohrožující útok - slovní či fyzický

- 1) Dát „stopku“ – vyjádřit nesouhlas – „to se mi nelíbí, vadí mi, že...“

Zastavit výuku, např. se slovy „Nyní přestávám učit, protože v těchto podmínkách učit nelze, vykonávám pouze dozor.“

V případě velmi vyhrcovaného konfliktu a ohrožení vlastní osoby si zajistit bezpečí – přivolat pomoc nebo odejít ze třídy.

- 2) Zajistit bezpečí pro ostatní žáky, jsou-li ohroženi.

- 3) Pověřit někoho ze žáků, aby došel pro vedení školy, zajistit dozor nad žáky, aby se mezi sebou nedomlouvali.

- 4) Jde-li o žáka/žákyni, u nichž lze útočné chování předpokládat, dopředu se domluvit s kolegy, na koho je možné se obrátit v případě krize – odvést jej ze třídy a izolovat žáka/žákyni pod dohledem.

- 5) Zahájit vyšetřování situace, získat informace a svědectví – individuální cestou: rozhovory s jednotlivci či písemně – popiš, co se dělo ve třídě.

- 6) Vyhodnotit informace. Posoudit, zda se jedná o šikanu, zda v chování útočníka najdeme znaky: záměrnost – cílí na konkrétního učitele, samoučelnost útoku – cílem je jen ublížit, nepříjemnost útoku, nepoměr sil, pocit bezmocnosti oběti. Dlouhodobost a opakovanost mohou, ale nemusí být.

Dále pak postupovat podle toho, co bylo zjištěno, v souladu s metodickým pokynem MŠMT, č. j. 21149/2016 a dle školního řádu.

2. Nepřímé útoky, problémy dlouhodobějšího charakteru - třída, skupina nebo jednotlivec „bojuje s učitelem“

- 1) Zlaté pravidlo: „nebuď na to sám“

Mluvte o svém problému s někým, komu důvěřujete. Může to být kolega, třídní učitel dané třídy, výchovný poradce, školní metodik prevence nebo vedení školy.

Nebojte se požádat někoho o návštěvu ve třídě – pozorování, co se ve třídě děje.

Učitel se může obrátit s žádostí o konzultaci na oblastního metodika prevence v PPP.

- 2) Další scénář prošetření a řešení situace je obdobný jako v případě podezření na šikanu mezi žáky - zjistit informace a vyhodnotit je:

- rozhovor s agresory, rodiči
- opatření adekvátní dané situaci

- další kroky vedoucí k nápravě situace – práce s agresorem, se třídou, podpora učitele.

3. Kyberšikana učitele - platí stejné zásady jako pro žáky:

1) prevencí jsou jasně stanovená a dodržovaná pravidla pro užívání IT, internetu a mobilních telefonů ve škole, seznámení s pravidly bezpečného internetu a jejich dodržování,

2) v případě útoku neodpovídejte agresorovi, nevyjadřujte se prostřednictvím internetu, zablokujte útočnickovi přístup do vaší komunikace,

3) pořiďte důkazy – pomocí kláves PrtScr + Ctrl V – uložit do MS Wordu, kontaktujte operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu...atd., PČR v případě, že máte podezření na spáchaný trestný čin. Požádejte o technickou pomoc, např. správce ICT ve škole.

4) zjistěte si více informací – viz např. příloha č. 7 metodická doporučení MŠMT k primární prevenci, <https://www.kr-olomoucky.cz/strategie-a-metodiky-v-oblasti-primarni-prevence-cl-398.html>

Poradenství, podporu a pomoc nabízí např. na www.e-bezpecni.cz.

5) Za virtuálními útoky stojí vždy skuteční lidé. Jde-li o problém se žáky, řešte jej ve škole. Prověřte vztahy ve třídě, škole. Kyberšikana mívá obvykle základ v narušení vztahů v reálném životě. V této oblasti vám může pomoci školní metodik prevence.

Prevence užívání návykových látek – krizový plán (zpracováno na základě Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j.: 21291/2010-28)

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky – alkohol, návykové látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobící ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných platí zákaz kouření.

Pro vyšetřování kouření je třeba postupovat následovně:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
3. TU nebo jiný pedagogický pracovník sepiše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence (dále jen ŠMP) do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
5. Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD).

6. Výchovná opatření: V případě, že žák prokazatelným způsobem užil tabákové výrobky nebo je ve škole distribuoval, může být žákovi uděleno podmíněné vyloučení ze školy, v případě opakovaného užití tabákových výrobků nebo jejich distribuce bude žák vyloučen ze školy.

ALKOHOL

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných platí zákaz konzumace alkoholu.

Pro vyšetřování požití alkoholu je třeba postupovat následovně:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Může vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci alkoholu, i když je žák schopen výuky.
9. Při opakování splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
10. Škola v zájmu dítěte informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka.
11. Výchovná opatření: V případě, že žák prokazatelným způsobem užil alkohol nebo jej ve škole distribuoval, bude žákovi uděleno podmíněné vyloučení ze školy, v případě opakovaného užití alkoholu nebo jeho distribuce bude žák vyloučen ze školy.

Nález alkoholu ve škole:

1. Nález alkoholu v prostorách školy:

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámit vedení školy
- uložit u vedení školy pro případ důkazu
- sepsat stručný záznam (TU, ŠMP nebo další pracovníci školy), založit do agendy ŠMP

2. Zadržení alkoholu u žáka:

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámit vedení školy

- uložit u vedení školy pro případ důkazu
- za přítomnosti ŠMP nebo dalšího pedagoga sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést toto do zápisu, založit do agendy ŠMP
- vyrozumět zákonného zástupce, v případě opakování – oznámit OSPOD
- v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY (OPL)

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zakázána výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek. Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem OPL.

Pro vyšetřování požití OPL je třeba postupovat následovně:

1. Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
5. Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na OPL), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí ŠMP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
8. Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci OPL, i když je žák schopen výuky.
9. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
10. Škola v zájmu dítěte informuje zák. zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.
11. Výchovná opatření: V případě, že žák prokazatelným způsobem užil OPL nebo ji ve škole distribuoval, bude žákovi uděleno podmíněné vyloučení ze školy, v případě opakovaného užití OPL nebo její distribuce bude žák vyloučen ze školy.

Nález OPL ve škole:

1. Nález látky v prostorách školy:

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- ihned oznámit vedení školy

- za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nálezu, přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru
- o nálezu vyrozumět Policii ČR

2. Nález látky u žáka:

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- ihned oznámit vedení školy
- za přítomnosti ředitelky školy (případně zástupkyně ŘŠ nebo ŠMP) sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést tuto skutečnost do zápisu, založit do agendy ŠMP
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předat zajištěnou látku přivolanému lékaři

3. Podezření, že žák má u sebe OPL:

- vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
- informovat zákonného zástupce
- žáka izolovat a do příjezdu Policie ČR ho mít pod dohledem
- v žádném případě neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku jeho věci

4. Distribuce OPL ve škole:

distribuce a šíření = trestný čin

- vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
- vyrozumět zákonného zástupce a OSPOD

Postup vzdělávání při výskytu COVID-19 nebo v případě nařízené karantény u žáka:

SPŠ Přerov bude vycházet zejména z doporučení MŠMT.

V případě nařízené karantény bude dotčený žák či skupina žáků s ohledem na individuální podmínky vzděláván distančním způsobem.

V Přerově 30. 8. 2024

Zpracovala: Mgr. Jana Skopalová
metodik prevence

Schválila: PhDr. Hana Vyhlídalová
ředitelka školy